

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □em-ként 6 fillér-
többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyilt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyilt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen heten ki nt
két szer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő intézete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. — M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489 sz.

A villamos világitásról.

(G.) A városi képviselőtestület folyó évi november hó 30-án véglegesen határozott a villamos világitás ügye fölött és pedig elfogadta általánosságban és részleteiben a Ganz-gyár s a városi mérnök 300,000 koronás tervét.

Az eszme hasznos és szükséges, mert ez uton városunk valahára tisztességes világitáshoz juthat, de sajnos — a kivitelről nem mondhatjuk ugyanazt.

Mert a kivitelben kevés előrelátás és igen sok fiatalos buzgóság nyilatkozik. Legalább is erre vall az a körülmény, hogy egy 300,000 koronás ajánlatot teljesen verseny nélkül és a nélkül, hogy jószágáról, célszerűségéről valaki szakértő szemmel és fejvel előzetesen meggyőződött volna, kurtán-furcsán elfogadtak, mintha csak egy 3 koronás tételről lett volna szó.

Villamos világitásról lévén szó — igen szerényen, legalább is egy pislogó lángocskát kérünk, hogy némi fényt vetilhessünk az ügy homályos zugaiba: — Miért nem hirdetett a város szokásos módon nyilvános árlejtést a munkálatokra? — Ha már mindenáron kénytelen volt (?) ezzel az egy tervvel megelégedni, miért nem küldött ki e l ő z e t e s e n s z a k é r t ő k e t annak megbirálására?

Meggyőződött-e arról a kiküldött bizottság, — melynek működéséről alig van írásbeli nyom — hogy a város közönségének ha haszna nem is, de legalább kára nem lesz-e a terv ily irányu kiviteléből?

A város urainak egyrésze — amint látszik, nagyobb része — sok gavallérsággal, de kevés körültekintéssel és gyakorlatiassággal ugrott bele hanyat-homlok ebbe a határozatba. Tudomásunk szerint a város nem annyira gazdag, hogy behunyt szemmel fogadhassa el egy cég versenynélküli ajánlatát; annál is inkább nem, mert egy teljesen érdektelen és megbízható szakértő a polgármester tudtával és beleegyezésével privatim átnézte a tervezeteket és az azokban foglalt árakat tulmagasaknak találta s a következőképp nyilatkozott az ügyről: »A bírálóknak csakis úgy lehetne célja és haszna, ha azt a teljes Ganz-féle, esetleg más oldalról is beérkezett ajánlatok és terveknek összehasonlítása alapján hoznám meg, melyre szíveségből: díj t a l a n u l készsággal vállalkozom, ha a város a terveket és ajánlatokat néhány hétre rendelkezésemre bocsájlja.«

Erről a nyilatkozatról tudomása van a polgármesternek és a bizottság egyik legtekintélyesebb tagjának is.

A bizottsági tagok nagyobb része azonban magáévá tette egyik tag urnak azt a véleményét, mely ilyenforma megjegyzésben nyilvánult: »Tisztelem én azt a szakértőt, aki ingyen hajlandó felülvizsgálni egy oly nagy terjedelmű dolgot. Aki igazságon akar dolgozni, azt drágán meg kell fizetni.« Ez a kissé expensnotás izü, kissé nagy hangon előadott megjegyzés aztán teljesen meggyőző is volt a t a n á c s t e r e m b e n, de a város többi polgárait akiket egy kissé

alighanem szintén érdekel a dolog, azt hiszszük, hogy kevésbé fogja meggyőzni az eljárás helyessége felől.

Hogy aztán a véletlen műve volt-e, hogy közvetlenül a p r i v a t i m nyilvánított vélemény elhangzása után a Ganz-gyár s a j á t j ó s z á n t á b ó l az előirányzott összegből 9000 koronát engedett, vagy pedig a vélemény következménye, nem tudjuk, de az találgatásokra mindenesetre adhat alkalmat.

A gavallérságról egynémely embernek még most is meg vannak azok a sajtáságos ósdi fogalmai. Olyanfélék, hogy legyünk gavallérok, mert az igen szép dolog — de csak a saját zsebünkre. — Mert hát, miután abban az irányban, hogy a telep jövedelme fogja-e fedezni a 300,000 korona kölcsön kamatait és törlesztését — szakértői vélemény hiányában — semmi pozitív adatunk sincs, joggal lehet attól tartani, hogy az pótlódó alakjában szakad a polgárság nyakába, amely nem akar, mert nem tud gavallér lenni, mivel minden fillérét csak meggondolva adhatja ki. Nagyon sok adófizető polgára van a városnak, aki azt is megérzi, ha egy koronával több adót kell fizetnie. Ilyen okokból nem lett volna szabad a képviselőtestületnek oly könnyelműen határozatát meghozni. A fentieket tartva szem előtt, a nyilt versenynek még abban az esetben is, ha az egyetlen ajánlat legcélszerűbb és legjutányosabb voltáról teljesen meg lett volna is győződve, teret kellett volna engedni, mert a város

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCÁJA.

A kedvenc.

— A „Székely-Udvarhely” eredeti tárcája. —

Százan voltunk az árvaházban és négy csoportra oszlottunk. — Mindegyik csoportnak család volt a neve és tanító a feje. — A tanítót sohase hívtuk papának, mert nem volt olyan jó hozzánk, hogy megérdemelte volna: — csak éppen felügyelt ránk, megdorgált, megvert, ha rosszak volunk, vagy ha neki volt rossz kedve; egy szóval: ép hogy a kötelességét teljesítette. Közülünk pedig egyik-másiknak volt még mamája, hát ezek a félárvák aztán még jobban tudták, hogy mi az a jószág, — a mama jósága, meg a tanító jósága — mint mi egész árvák. — Édes Istenem, ők talán ilyenformán még árvábbak voltak, mint mi, amig olabben teltek a napjaik négy fal között.

Az én családomnak a feje volt a legszigorubb valamennyi tanító között. Csinos, barna arcu, szép fekete bajszu férfi volt, de nekem meg a többi családbelinek talán ő volt a legcsunyább ember a világon.

És mégis akadt fiu a mi családukban, aki

szerette ezt az embert. — Ha mi gyűlölettel beszéltünk róla, ő megvédte. Mi csak akkor szerettünk róla beszélni, ha valami rosszat tudtunk róla; az a gyerek meg mindig róla csa-csogott. — Természetes, hogy ezt a fiut mi ki nem állhattuk. — De nem bánta ám! — Mi kiközösítettük félig-meddig a társaságunkból, a társasjátékokból, a kópékodásainkból és ő, szegény, azután maga — eluntában örökké ott settenkedett a tanítója körül. Mindenben segédkezett neki. Akármire volt szüksége, az a gyerek ott termelt, mindenkinél gyorsabban. Járatos volt a tanítójának a szekrényében, ismerte minden apró holmiját — egyszóval inasa volt.

Egyszer, hogy megint valami apró megbízást kapott, kezébe került a tanítója naplója, meg egy pár szerelmes levele. — A gyerek olvasni kezdte. — Igen érdekes olvasmány lehetett, mert nagyon belemélyedt — Észe sem vette, hogy a gazdája háta mögött terem. Isten a tudója, hogy mi minden történt akkor!

Szegény Peti a kisirt szemével — mert Petinek hívták a tanító kedvencét — napokig olyan kétségbe esett, tanácstalan arecal bámult bele a világba, mintha úgy született volna, olyan örökké várakozó ábrázattal.

Vége volt a jó életének. — Elmaradtak a jó falatok, amit a gazdája juttatott az ő ebédjéből. Az elmaradt jószágok tetejébe aztán jött olyan, amit Peti szívesen elengedett volna. — A kemény dorgáló szót. — Az üldöző szigort, melynek minden szavából kirsit a szomorú refrén, hogy: ahogy szerettek, úgy gyűlöllek most. Rosszabb dolga lett, mint volt nekünk. Istenigazában megsajnálta szegényt. — Peti meg azzal felelt a gyűlölködéssre, hogy ellenzéki lett, és amikor csak tehette, elmesélte, hogy mit olvasott a naplóból és a szerelmes levelekből és dicsekedve hírszette, hogy a tanítónak a „szeretőjét” Györgyikének hívják.

Sokszor eszembe jut a kedvencből ellenzékivé vedlett Peti. És nem úgy van-e idekűnn is, ebben a nagy forgatagban? — Az Élet, ez a vén tanító bácsi, magához édesget egy két „embert”: a kedvenceket, fölébe tolja a többinek, agyondédelgeti szerencsével, vagyonnal; rábizza minden javát, turkálni engedi teli szekrényében, aztán valami semmiséget megdühödik és... mélyebben sujtja őket a taposott pornál.

Kóhalmi Béla.

pénzügyi helyzeténél fogva 10—20,000 korona is sokat nyom a latban.

Érthetetlen az is előttünk, hogy miért vonakodott oly makacsul a polgármester ur a tervek előzetes szakértői megvizsgálásától. Hisz az csak természetes, hogy zsákban macskát venni senki sem akar. És a macskavásár mégis megtörtént. Dacára annak, hogy egyik bizottsági tag közbenjárására a már említett megbízható szakértő: teljesen díjtalanul ajánlkozott a tervek felülvizsgálására. A válasza rá a fenn idézett megjegyzés. — Több világosságot!

Hogy mi lehetett az oka ennek a nagy sietségnek és felületességnek, nem tudjuk. Talán annak a bizottsági tag urnak — aki saját külön véleményét a szó teljes értelmében rá erőszakolta a bizottság és a képviselőtestület tagjainak többségére — igen nagy és égető szüksége van a villamos fényre, úgy hogy képtelen abba a pár hónapi késedelembe belenyugodni, amit a nyilvános árlejtés és a szakértői vizsgálat igénybe vett volna!?

A hivatalos iratok portómentessége. A belügyminisztérium körrendeletet bocsátott ki a magánfeleknek kézbesítendő hivatalos iratok portómentessége tárgyában. A rendelet szerint a postahivatalok utasítást nyertek, hogy a közigazgatási hatóságok által magánfelekhez intézett hivatalos iratokat tartalmazó levelek közül azokat, amelyeket a feladó közigazgatási hatóságok a levélborítékon kitéendő záradékban portómenteseknek jeleznek, postadíjmentesen kézbesítsék a címzeteknek s csak az oly levelek után szedjenek be portóilletéket, amely levelek a szóban levő záradékban portóköteleseknek vannak jelezve. Minthogy ekképpen a postahivatalok szorosan a feladó közigazgatási hatóság által kitett záradékhoz kötelesek alkalmazkodni, annak meghatározása, hogy az illető levelet portómentesnek vagy portókötelesnek minősítve kell-e a postára adni, a feladó közigazgatási hatóságra van bízva. Az új kézbesítési utasítás, illetőleg az 1901. évi XX. t.-cikk a postai portómentesség körét nem tágitotta ki, tehát portómenteseknek jelezve ez idő szerint is csak azokat a hivatalos leveleket lehet postára adni, amelyeket a hatóságok eddig is portómenteseknek jelezve adhattak postára. A különbség a régi és az új eljárás között e tekintetben csak az, hogy eddig a magánfelekhez intézett hivatalos iratok kézbesítése rendszerint a hatósági közegek útján történt, ellenben jelenleg, midőn az 1901. évi XX. t.-c. 25. §-a értelmében a közigazgatási hatóságok által a magánfelekhez intézett hivatalos iratok kézbesítése is rendszerint postai úton történnek, természetes, hogy közvetlen a magánfél címére sokkal nagyobb számmal küldhetők és küldendők portómentes hivatalos levelek, mint eddig.

Szemle.

A magyar népiszkolai reformjavaslat sehogyan sem tetszik a nemzetiségi agitatoroknak. Idebenn az országban is akciót indítanak ellene, de nem riadnak vissza attól sem, hogy izgatásuk színhelyévé a külföldet tegyék. Így arról értesülünk, hogy úgy Bécsben, mint Prágában a szláv egyetemi hallgatók tiltakozó gyűléseken hevesen kikeltek a javaslat magyar szempontja ellen.

A keletázsiai háború hírei még mindig csak Port-Arthur ostromlásában pontosulnak össze. A japánok ismét meghódítottak egy fontos dombot, elfoglalt állásaikból az egész öblöt áttekinthetik immár, hanem benn a tulajdonképpen várban még mindig Stössel tábornok parancsol s bizik abban, hogy a várat megtarthatja.

Egy orosz tábornok brutalitását jellemző pört tárgyaltak a héten Tifliszben. Kovalev tábornok ugyanis ez év tavaszán magához hívatta Szabuszov orvost, s a mit sem sejtő embert négy legényével félholtra korbácsolttatta. Tette ezt állítólag féltékenység miatt. A hadbíróság elbo-

csátotta a tábornokot a szolgálathól, rangjától és nyugdíjától azonban nem fosztotta meg.

Amerikában most igen szigorúan alkalmazzák a bevándorlási törvényt. Csak olyanokat engednek Amerika területére, a kik sem erkölcsi, sem anyagi kifogás alá nem eshetnek. Most is mintegy száz magyarországi oláh Ellis-Islandban várja a hazaszállítást, mert nem engedték meg nekik, hogy Amerikában letelepedhessenek. Így védik meg az amerikai munkást az olcsóbb külföld konkurenciája ellen.

Budapestben megnyitották a világitási kiállítást, melyen a modern világitás minden eszköze képviselve van. Igazán bámulatos az a haladás, melyet az emberiség e téren is elért s a kiállítás, sikerült tárgyaival, nagy érdeklődésre számíthat.

Egy az erkölcsi romlásba vitt asszony gyilkos merényletet követett el megromtója, mostoha apja ellen. Tóth Károly, aki valamikor mezőőr volt, utóbbi időben azonban egy kis szénkereskedést folytatott a fővárosban, szeretőjévé tette mostoha leányát, a férjétől elvált Köcse Máriát. A szerencsétlen teremtés, amikor látta, hogy büns szerelméből nem tud menekülni, fejszével ráütött mostoha apja fejére, kit súlyosan megsebesített. Maga jelentkezett a rendőrségnél, a hol letartóztatták.

Vigyázatlanság a fegyverrel való bánásnál már sok balesetet okozott. A biharmegyei Szunyogd községben egy fiatal ember életébe került, hogy puskájára jobban nem vigyázott. Osváth Lajos földbirtokos Károly nevű fia vadászni ment a határra. A mikor a tizennyolc éves ifju a községi legelőre ért, kopói megtámadtak egy kecskét. Osváth Károly szét akarta választani a kopókat, s puskája agyával verte őket. Ezalatt a puska elsült s a golyó szíven találta a fiatal embert, aki rögtön meghalt.

Előkészületek a tea-estélyre.

A helybeli jótékony nőegylet e hó 10-iki tea-estélyét rendező bizottság nov. 27-én tartotta meg ülését, melyen a következő megállapodás történt:

Terítetek: Roediger Erzs, Bod Etel 1 asztalt. Roediger Melánia, Dózsa Sárka, Bartha Ilus 1 asztalt. Lányi Rozsika, Jánosy Béa, Ferenczy Irén és Ferenczy Mariska 2 asztalt. Létyán Margit és Benedek 1 asztalt. Müller nővérek 1 asztalt. Br. Orbán nővérek 1 asztalt. Lendvay Mária, Kocz Margit, Félegyházy Mariska, Szöllösi Irén, Kassay Irén 2 asztalt. Hein Eszti: világpóstás. Virágot árúnak: Nosz Ilonka és Fankovich Mariska. Tea sátor: Roediger Gyuláné, Dózsa Jakabné, Dr. Egyed Balázné, Vajda Ferenczné. Cukrászda: Szakáts Zoltánné, Dr. Kovácsy Albertné, Becsek Aladárné és Dr. Vass Lajosné. Pezsgő-sátor: Dr. Göllner Beláné, Demény Ferenczné, Dr. Valentsik Ferenczné, Dr. Soó Rezsőné és Szabó Gáborné. Szivar-sátor: Szabó Istvánné, Dr. Solymossy Lajosné, Diószeghy Margit. Jux-bazár: Szabady Tivadarné, Groák Beláné, Dr. Török Pálné. Bor-sátor: Félegyházy Antalné, Fankovich Gyuláné, Megyesy Emma. Feketekávésátor: Vajda Lajosné, Betegh Pálné. Sülteknél: Simó Mátyásné, Gyarmathy Sándorné és Kassay Endréné.

Most közli az elnökség a szíves adakozók névsorát kiknek, valamint a gyűjtést végző hölgyeknek ezuton is hálás köszönetét fejezi ki az elnökség.

A gyűjtés összes eredménye 455 K 70 f.
Fankovich Gyuláné és Roediger Gyuláné: Damokos Andorné 10, Gál Jenő 2, Beczö Gyula 2, Varga Dezső 2, Gönczi Lajosné 3, Sylvester Dénesné 2, Szabó Antalné 1, özv. Kassay Endréné 3, Spanyol Pálné 2, N. N. — 40, Gáspár Ferenczné 1, Papp Zakor Endre 5, Kocz Arminné 2, Gyertyánffy J. fiai 2, Bagó Gyula 2, Sterba Ödön 2, Sámson Lajos 2, Csillag órás 1, Weisz Ármán 1, Florián B. 2, Dragomán 5 tárgy, Balázi Ignác 1, Nuszbaum 1, Bajna Ignác — 40, Csató és Kun 1 üveg rum, Dr. Mezei Ödön 5. id. Szakács Károlyné 2; Orbán cég 2, Lázár Róza 1, Kőr Gergelyné 1, Nagy Miklós 1, Benedek, Nagy, Konrád 1, Szabó Feri egy vesepecsenye, Pálmayné egy tál sütemény, Ernszt György egy torta, Harth Anna 1, Valentsik Lajos 2, Pázmán József 2,

Jung-Cseke Lajos 2, Soó Gáspárné 2, Dr. Fodor Boldizsár 2, özv. Szarkáné 2, Dr. Pál Ernőné 2, Dr. Lengyel Józsefné 3, Szalmásy Mihály 2, Dr. Görgényi Károlyné 1, Schiller Irma 5, Vargha Ida 2, Lendvay Mária 2, Langer Adolfin 2, Udv. megy. takarékpénztár 5, Dr. Nagy Samu 5, özv. Pálffy Ferenczné 2, Dr. Valentsik Ferenczné 5, Gróf Haller 5, Heitz Vilmosné 2, Györfly Titusz 2, Demeter Dénesné 2, Zalog-kölcson intézet 5, Hlatky Miklós 4, Lányi Imréné 2, Ferenczy Ferenczné 1, Schuller Mihályné 150, Bocz Enréné 2, X. Y. 1, Burger Arthur 1, Luckhaub E. 1, Freyberger őrnagy 10 Szabó Árpád 6, Kovács Danielné 2, Roediger Gyuláné 2, özv. Bartha Károlyné 2, Simó Mátyásné 2 korona. Összesen 165 korona 30 fillér.

Barabás Jenőné és Dózsa Jakabné: Róbert Antalné 2, Kabdebó Józsefné 1, Mihály Jánosné 2, Daróczy Jánosné 1, Jánosy Péterné 2, Mátéffy Domokosné 2, Biró Sándorné 2, Zonda Józsefné 2, Tamás Albertné 2, Demény Ferenczné egy torta, Dr. Kassay Albertné 2, Gyerkes Mihályné 2, Persián Jánosné 4, Dr. Vass Lajosné 2, Peirányi Miklósné 2, Bagossy Beláné 2, Schönthal 10, Vajda Lajosné 5, Tichner Jakab 5, Dr. Egyed Balázné 2, Hann Károlyné 2, Diószeghy Margit 2, Szabó Sándorné 2, N. N. 1, Molnár Károlyné 2, Embery Árpádné 2, özv. Török Pálné 4, özv. Dr. Kovács Morné 2, Becsek Aladárné 2, Becsek Aladár 5, Dr. Kovácsy Albertné 4, Csanády Zalánné 2, N. N. 1, Vajda Ferencné 2, Félegyházy Antalné 2, Bod Károlyné 2, N. N. (kiolvashatlan) 2, Sándor Mózesné 2, Németh Albertné 2, özv. Becsek Danielné 2, László Domokosné 3, Nosz Gusztávné 2, Dr. Göllner Beláné 4, Dorner Beláné 6, Dr. Solymossy Lajosné 4, Dollny Róbertné 2, Szabó Andrásné 2, Morascher Hugóné 2, Riemer Gusztávné 2, Gyarmathy Ferencné 3, Doros Györgyné 10, Voith Gerőné 2, Ember Jánosné 2, Spaller Józsefné 1, Miskolczy Károlyné 1, özv. Rápolthy Domokosné 1 véka alma, Papp Andrásné 2, özv. Kabos Károlyné 2, Barabás Jenőné 2, Steinburg Ottóné 2, Hargita Sándorné 2, Maráth Józsefné 2, Jánosy Gyuláné ételnemű, Galter Jánosné 2, Dózsa Jakabné 2, Dr. Székely Józsefné 2 korona. Összesen 161 korona.

Betegh Pálné és Dr. Kovács Gézané: Gergely Ferenc 2, Olasz Gyuláné 2, Rösler és Gábor 2, Barcsay Károly 2, Ugron Istvánné 2, Homolay Lajosné 6, Tamás Balázs rum és tea, Gáspár Balázné 2, Müller Janka 4, Fernengel Gyula 5, Huszár Lotti 1 torta, Kalicza Gizella 2, N. N. 40 f, Szakáts Zoltánné 2, Schuller Jánosné 2, Ilyés Kata 2, Mattasich őrnagy 2, özv. Gál Jánosné 4, Dr. Bodolla Gáborné 1 torta, özv. Szabady Ferencné 2, Dr. Rackóvi Samu 4, Hollaki Arthur 10, Hollaki Arthurné 10, Pálffy Károlyné 2, Dr. Soó Rezsőné 2, Zöld János 2, Szebeny Antalné 2, Amberboy Józsefné 2, Dr. Macskásyné 2, Betegh Pálné 2, Tassaly Lajosné 1, Dénes Samuné 2, Pávelkáné 2, Haurik Irma 2, Dr. Kovács Gézané 2. Összesen 90 korona 40 fillér.

Szabó Istvánné és Demény Ferenczné: Dr. Török Pálné 2, özv. Gyarmathy Sándorné 2, Kassay Ákosné 2, özv. Boros Károlyné 4, Szöllösi Samuné 10, Barabás Andrásné 4, id. Solymossy Lajosné 2, Ugron Lázárné 6, Gálffy Endréné 2, Demeter Lőrincné 2, Hein Pálné 2, Máté Pálné 1 pulyka, Ugron Gáspárné 1 pulyka, Szabó Istvánné 4 kenyér. Összesen 38 korona.

Temetkezési Egylet.

A nagyméltóságú Belügyminister ur a szekelyudvarhelyi róm. kath. jellegű első temetkezési egylet alapszabályait 111552-904. B. M. szám alatt megerősítette.

Ezen egyletnek célja az egyleti tagok elhalálása esetén azok családjának segélyt nyújtani, vagy ha családja nem lenne, az elhunyt tisztességese eltemetéséről gondoskodni. (1 §)

Tagja lehet a megalakulás első évében valóságos, nemzetiség és korra való tekintet nélkül minden jelentkező és kiket a szülők vagy gyámok bejelentenek. (3 §) E szerint a betegek és gyermekek is fölvehetők ez évben.

Minden tag a beiratkozáskor fizet 2 (kettő) koronát és a szabálykönyvecskéért 40 fillért (6 §); ezen kívül minden haláleset után fizet 40—40 fillért, ez azonban a tagok növekedésével kevesebdik. (7 §.)

Minden elhalt tag után az arra jogosultnak fizet az egylet segély címen 100, azaz egyszáz koronát (9 §.) és visszafizeti az egyes halálesetek alkalmával befizetett 40—40 filléret.

A jelentkezők összeírása és a tagsági díjak összegyűjtésére fölkértek tks Barcsay Károly és

Szörger Ferencz urak, kik a mai naptól kezdve, hetivásárnap keddi kivételével, naponként eszközölköznek az összeírásért.

Minthogy az egyesület megnyitásához legalább 400 tag szükséges, fölkeretnek mindazok, kik az egyesület tagjai óhajtanak lenni, hogy folyó hó december 10-ig jelentkezni sziveskedjenek. Ha ekkor együtt lesz a 400 tag, 11-én délután megtartható lesz az első gyűlés.

Annak idején a gyűlés idejét és helyét újból közölni fogom a helyi lapokban.

Székelyudvarhely, 1904. december 3-án.

P. György József,
szerv. bizotts. elnök.

Tan- és nevelésügy.

2308—1904. szám.

Valamennyi iskolának.

Most hagyta el a sajtót a „Marvásárhelyi Székely-Társaság” első évkönyve, mely a székely kérdés fejlődésének minden részletét feltüntetve, emellett még teljes repertoriumát közli mindazon műveknek, melyek a székelyekről irattak, a legrégibb időtől napjainkig.

A több mint 11 nyomtatott ívet tartalmazó könyvet, mely 1 korona 20 fillérért közvetlenül a Társaságnál rendelhető meg, a tanítói könyvtárak részére leendő beszerzésre ajánlom.

Székelyudvarhely, 1904. évi nov. hó 21,

Ember János, kir. tanfelügyelő.

Irodalom.

— **Bárd Ferenc és Testvére zeneműkiadókkal** lapunk kiadóhivatala (Betegh Pál könyv- és zeneműkereskedése) oly értelmű megállapodásra lépett, hogy az előkelő cég összes újdonságait ezután a megjelenésekor azonnal elküldi és minden egyes zenedarab állandóan kapható lesz a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában. Iskolákat, egyesületeket, és az igen t. zenetanítókat megfelelő kedvezményben részesítjük.

Különfélék.

Titokzatos eset.

Tegnap, mikor már eljött az est s barna leplevel betakargatta a szerkesztőséget, egyszerre csak csörömpölve hullott be a szerkesztői szoba ajtójának tükörüveg-betétje s a szerkesztői röpülő üveg szilánkok nyomában egy rejtélyes és nem barátságos idegen lépett a szobába. Vállán fekete bő köpönyeg, arczát rövid, fekete bárszóny alarcz. Körülnézett és macskagyorsasággal beverve az összes ablakokat, meglegedetten ült le. Erre szerkesztőnk is, aki méltóságának teljes megőrzésével megbotránkozva visszavonult volt asztala alá halált megvető bátorsággal előlépett és kérdezte:

— Ki—ki—ki—ki—hez va—va—van szerencsém?

— Én az A. B. L. A. K. alelnöke vagyok.

— De hát kérem alássan micsoda az az ABLAK?

— Az Ablakot Beverők Lumpokká Alakult Közössége.

Szerkesztőnk felakarta tenni a szemüvegét, hogy jobban szemügyre vehesse a jövevényt, de ez két gyors ütéssel azt is összetörte s karjait összefonva mellén folytatta:

— Igen. És én voltam az, aki a ABLAK megbízásából október végén bevertem a Büntető bíróság a Bartos, a Bodroginé és Nagy Miklós ablakait a sioux indiánok csataüvöltése kíséretében, de ez még mind kevés. A törvényszék egyik kapujában a két kapufélhez támaszkodva két rendőr aludta az igazak álmát. Olyan édesen aludtak szegények, kár lett volna őket zavarni. . . De első a kötelesség! Boros üvegekkel álmotdakt és én azokat is (az üvegeket!) összetörtem. . . Tovább mentem. A rendőrkapitány édesen pihent puha párnái között és a tenger sima tükréről álmotdott, azt is betörtem. . . Csak tovább, tovább. . . valahol künn a barompiacz táján egy kis házban nagyon szépen zongorázott valaki valami nótát a Balaton tükréről, vörző szívvel bár, de azt is be kellett törnöm.

A rejtélyes idegen alarcát itt nehéz sóhajtás lebbentette meg, aztán komoran folytatta:

— Tudom, hogy a buzgó rendőrség már

egy hónap óta nyomoz, de sikertelenül, hát hogy ne fáraszsam tovább ezt a szegény népet, tegye kérem közzé a nyilatkozatomat, hogy lemondtam az alelnökségről és ezennel visszavonulok a magánéletbe.

— Legalább vesse le az inkognitóját!

— Soha! — jelentette ki határozottan az idegen; kilétem örökre titok maradjon, kivált a rendőrség előtt. Különben is, tette hozzá szelidebben, csak nem fogok magának itt vetkőződni. . .

És a rejtélyes idegen, amint jött, úgy el is lebegett az éji homályba a bamuló szerkesztő szeméi előtt. . .

— **Kitüntetés** A király Jung Cseke Lajos apát-plebános és kerületi főesperesnek, a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a harmadosztályú vaskorona-rendet adományozta. Jung-Cseke apát vármegyeszerte igen nagy tekintélynek örvend Husz éve elmúlt, hogy a székelyudvarhelyi kerületi főesperesi méltóságot közmegelegedésre betölti. A királyi kitüntetésre valóban érdemeket szerzett, sok oldalú tevékenységével, melyeket úgy egyházi, tanügyi, mint társadalmi és közéleti téren állandóan, fáradságot nem ismerve, végezett. Őszintén örvendünk kitüntetésének és kívánjuk, hogy hosszas időn át egészséggel viselhesse ezen szép kitüntetést!

— **Egyházi estély.** A székelyudvarhelyi ev. ref. egyház ma dec 4-én d. u. 5 órakor, az ev. ref. kollegium tornacsarnokában tartja első egyházi estélyét. Az estély érdekes műsora a következő: 1. A gyülekezet éneke: Te benned biztunk (Solt XC. I. vers). 2. Elnöki megnyitó. Tartja: Vajda Ferenc egyházi elnök. 3. Szavai: Groákné, Szabó Kata urnő. 4. Éneke: Felgyházi Mariska. Háromiumon kíséri Bakó Kata urnő. 5. A ref. egyház szervezete, felolvasás tartja: Vajda Ferenc ref. pap. 6. Szavai: Györffy István VIII. o. tanuló. 7. Elnöki zárzó. 8. Áldd meg Ur Asten, énekel a gyülekezet Belépes ingyenes, kegyes adományok egy harmonium beszerzésére köszönettel fogadtatnak. A rendező bizottság.

— **Az udvarhelymegyei szabadelvű-párt** folyó hó 14-én a másnap megtartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlés alkalmából szokásos értekezletét a vármegyei ház kistermében tartja meg.

— **Bákóczy-ünnepély** és munkavásárat a helybeli polgári leányiskola ma (vasárnap) d. e. 10 órakor a Budapest-szálló új szintermében tartja meg.

— **Nőegyleti fillérestély.** Nov. 30-án sikerült fillérestélyt rendezett Lestyán Margit és Madarász Bea. A műsor számai közül első helyen kell megemlítenünk a Krizsós Erzsike énekét, nemcsak azért, hogy kellemes, lágy altérü hangjával énekelt dala teljesen elismerésre méltó, mert éneke — dacára a Sándorka gondatlan kíséretének — a hallgatóság tetszését egészen megnyerte, melynek nyilvánulását a többször felhangzó tapsokban fejezte ki, haneu azért is, hogy itt is elismeréssel adózzunk azon buzgalmaért, amelyet a nőegylet irányában tanúsít, hogy noha még alig van városunkban néhány hete, mégis teljes készséggel engedett a rendezők felhívásának s örömmel mozdította elő ezen estélyen való szereplésével is az egyesület jótékony céljait. A fillérestély másik igen sikerült pontja volt Burger Arhur főgymn. tanár szellemesen megírt s igen kedvesen s nagy ügyességgel előadott „Társadalmi hazugságai”. Harmadik pont volt a Kovács Jenő főgymn. tanár felolvasása az „Én születésnapomról”. Mulatságos és szellemes humoreszk volt. E számok is elég élvezetet nyújtottak a publikumnak, mely egyuttal még igen kedves meglepetésben részesült. Programmon kívül Szabó Gáborné Török Piroska énekelt az „Aranyvirágból”, oly hatással, hogy többször meg kellett ismételnie. Hangja oly kellemes fülbe-mászó, hogy az ily énekekre mondják — s méltán — hogy tiszta és csengő, mint a puszták harangja. Mily élvezettel hallgatnánk minden filléren!

— **Utolsó fillérestély.** A jövő héten a tea-estély miatt nem lesz fillérestély. Az azt követő héten, december 14-én Betegh Pálné és Dr Kovács Gézáné rendezik a fillért, melyre igen szép és változatos műsort állítottak össze. Tekintve, hogy a folyó évben ez lesz az utolsó fillérestély, az ügybuzgó rendezők mindent elkövetnek a siker érdekében s így hisszük, hogy a közönség pártolása sem marad el. Az estély gazdag műsorát lapunk jövő számában egész terjedelmében közölni fogjuk.

— **Két jó barát,** névszerint Horváth Sándor és ifj. Pító Lajos székelykereszturi lakosok, elmentek a köhalmi vásárra, hogy közösen marhát vegyenek, megérkeztek a vásár előtti napon, amikor is amint illik nagy marhakereskedőkhez, tisztességesen leitták magukat, fünek-fának mutogatva pénzüket. A dolognak a vége az lett, hogy mindketten elvesztették a pénzüket, ifj. Pító Lajos egy pár száz forintot, Horváth Sándor pedig 3000 forintot. A Pító pénze megkerült, de a Horváthé nem. Horváth pedig úgy tett, mint a székely szokott tenni, midőn bajba kerül, elmegy a tudós oláh paphoz vagy asszonyhoz. Horváth a köhalmi tudós oláh asszonyhoz ment, ki isteni látnoksággal határozottan megmondta, hogy az ő pénzét az ő társa Pító Lajos vette el, ki mellesleg a földön a legjobb embere volt mindig neki, a mely rejtettő rágalmat Pító megtudván, Horváth Sándort és a tudós oláh asszonyt beperelte. A mint halljuk, pénz eltűnésénél egy harmadik személy is szerepel, t. i. a szekeres, a ki Pító pár száz forintját visszaadta, de a Horváth 3000 forintjáról semmit sem tud. Ime a sötétség a nép között, mily rejtettő dolgokat szül, de nem a nép hibás, hanem azok, akik a népet elbolondítják. Hát hol a törvény, mely a butítókat rejtettőn megbüntesse?

— **A csukamájolaj** ujjában ismét nagyon elterjedt használatnak örvend, mióta tudniillik sikerült teljesen tiszta formában előállítani. A tiszta csukamájolaj iz- és szagnélküli, könnyen emészthető és gyorsan felszívódó folyadék, melyet a gyermekek igen szívesen vesznek be, s minthogy a tiszta csukamájolaj a legjobb gyógyszeres tápszernek közé tartozik, egyszersmind megakadályozza, hogy a csontrendszer fejlődésében visszamaradjon. Nálunk méltán legjobb hírnévnek örvend a Zoltán-féle csukamájolaj, mely az összes külföldi gyártmányokkal sikeresen versenyez.

— **Fütművész.** Tigris Ferenc zenefütművész ma (vasárnap) este 8 órakor a Hungária-szálló (Koronkay-féle) étteremben terített asztalok mellett nagy mulattató estélyt tart, melyre e helyen is tisztelettel meghívja a n. é. közönséget Belépő-díj 60 fillér.

— **Az első leánykihazasítási egyesületnek** mai számunkban levő nyiltéri közleményére felhívjuk olvasóink figyelmét azzal, hogy véleményét fűgessze fel, míg a támadások ellen indított sajtóperben a független bíróság nem hoz ítéletet.

Közgazdaság.

Az Udvarhelyvármegyei Gazd. Egyesület elnökségétől

650—904. sz.

Meghívó.

Az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület folyó évi december 13-án d. e. 9 órakor a vármegyei ház kistermében rendes közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat.

1. Elnöki megnyitó.
2. Az 1905. évi munkaterv megállapítása.
3. Az 1905. évi költségvetés megállapítása.
4. Az alapszabályok módosítása.
5. A választmány kiegészítése (12 tag kisorsolásával.)
6. A közgyűlést megelőzőleg az elnökséghez beadott indítványok tárgyalása.

A községek és gazdakörök szavazataikat elnökeik, vagy megbízottaik által gyakorolhatják, kik megbízó leveleiket a közgyűlés kezdetével az elnökséghez beadni kötelesek.

Székelyudvarhely, 1904. nov. 28-án.

Hollaki, elnök.

Hlatky Miklós, titkár.

A Magyar Gazdák Vásárosarnok Ellátó Szövetkezete jelentése a „Székely-Udvarhely” számára 1904. dec. 4.

A piac forgalma élénk. Az utóbbi napokban a hozatalok leölt sertésben tetemesek voltak s különösen sok hiányosan kezelt és gyenge minőségű vidéki áru került eladásra meglehetősen nyomott árak mellett. Szépen kezelt vágott baromfi jó keresletnek örvend. — Fokozott érdeklődés nyilvánul válogatott makkói hagyma, valamint rózsaburgonya iránt. — Vaj irányzata szilárd. — Tojás jegyzéseink változatlanok.

Törvénykezés.

Az esküdtbírók 1905. évi névjegyzéke.

Ambrus János kisbírtokos Szentegyházaláhfalva, Ambrus Márton Dani fia kisbírt. Korond, Bakk Albert ifj. kisb. Kecsetkislalud, Balázs Józsi István kisb. Szentegyházaláhfalva, Balázs Károly kisb. Fenyéd, Balázs Sándor bírtokos Abránfalva, Barabás Lajos tanár Székelykeresztúr, Bartalis Ferenc ny. kántor, Homoródlővéte, Bálint Ferenc kisbírtokos Oroszhegy, Bálint János kisb Homoródkarácsonfalva, Becsek Aladár nyomdász Székelyudvarhely, Bedő Dénes ny. tanár Székelykeresztúr, Bedő István kisbírtokos Hodgya, Bedő József kisb. Homoródvárosfalva, Bence Dénes ny. szolgabíró Homoródszentpál, Legifjabb Bence Ferenc kisbírtokos Bágy, Benczédi Ferenc kisb Benczéd, Benedek András (nagy) kisb. Homoródujfalu, Benedek Ferenc kisbírt. Gyepes, Benedek Géza czipész Székelyudvarhely, Benedek Imre ny. főszolgabíró Homoródklánd, Bereczki István kisbírtokos Küsmód, Bokor Ferenc kisb. Patakfalva, Bokor János ny. tanító Rugonfalva, Both Tamás kisbírtokos Kápolnásoláhfalva, Dakó József kisb. Tibód, Dáné János kisb. Kisgalambfalva, Demeter János kisb. Kisgalambfalva, Dézsi Antal id. vendéglős Székelyudvarhely, Elekes Dénes kisbírtokos Alsósiménfalva, Éber Rezső, tanár Székelykeresztúr, Farkas László kisbírtokos Etéd, ifj. Fábrián József kisbírt. Korond, Fejes Áron tanár Székelyudvarhely, Ferenczi Gyula ny. árvászéki elnök Székelyudvarhely, Ferencz József kisbírtokos Ege, Flepsz József ifju, mészáros Parajd, Gagyi Lajos kisbírtokos Etéd, id. Gábor József kisb. Homoródlővéte, Gálfalvi Sámuel tanár Székelykeresztúr, Gombos Sámuel kisb. Székelykeresztúr, Gotthárd András kisbírtokos Homoródmás. Grósz Ignác vendéglős Homoródklánd, Gyarmathy Lajos kisbírtokos Ujszékely, Gyermes Mihály tanító Székelyudvarhely, Gyertyánffy Gábor kereskedő Székelyudvarhely, Györke Albert kisbírt. Alsósiménfalva, Haab Márton kereskedő Székelyudvarhely, Haurik Alfréd serfőző Székelyudvarhely, Hlatky Miklós tanár Székelyudvarhely, Jakab Antal kisbírtokos Farkaslaka, Jakobi János kisbírt. Daróc (150. házsz.), Jedd Tamásbírtokos Rugonfalva, Joó Elek kisbírtokos Alsósiménfalva, Józsa Dénes kisbírt. Homoródmás, Karda Sándor kisbírtokos Kőrspatak, Kassay Ákos szeszgyáros Székelyudvarhely, Kálnoky István kisbírtokos Szent-erzsebet, Kányádi Miklós kisb. Nagyalambfalva, Kecskés Izsák kisbírt. Rava, Kenyeres András kisbírtokos Homoródmás, Keszeg Ferenc szatócs, Alsófalva, Kis Károly kisbírtokos Szentlélek, Kalumbán Lajos ifj. kisbírtokos Olasztelek, Dr. Kovács Albert ügyvéd Székelyudvarhely, Kovács Dénes mészáros Székelyudvarhely, Kovács Lajos kisbírtokos Derzs, Lőrinczi Domokos kisb. Szentabrahám, Lőrincz János kisbírt. Zombor, Lukács Domokos kisbírt. Méréfalva, Lukács Ferenc kisbírt. Bikafalva, Lukács Ferenc kisbírt. Sándorfalva, Lurez János kisbírt. Daróc (27. házszám) Márkos András kisbírt. Homoródjánosfalva, Márton Ferenc kisb. Homoródremete, Márton Mózes kisb. Zetelaka, Mekkei Péter vendéglős Parajd, Méhburger András kisbírtokos Daróc (160. házszám), Mihály János kisb. Bögöz, Molnár Károly tanár Székelyudvarhely, Murvai Sámuel kisbírtokos Ujszékely, Nagy Ferenc ny. irodatiszt Székelyudvarhely, Nagy Ferenc kisbírtokos Bethlenfalva, Nagy Dénes kisbírt. Farkaslaka, Nagy József kisb. Felsőboldogaszonyfalva, Nagy József kisbírt. Olasztelek, Ifj. Nagy L. Márton kisbírt. Székelykeresztúr, Nagy Zsigmond kisbírt. Kányád, Orbán Dénes mészáros Székelyudvarhely, Orosz Lajos nagybírtokos Szent-erzsebet, Paget Olivér magánzó Parajd, Dr. Papp Ferenc ügyvéd Homoródklánd, Pap Lőrincz kisbírtokos Méréfalva, Pálfi Dénes nagybírtokos Tarcsafalva, Dr. Pál Ernő ügyvéd Székelyudvarhely, Rác Lajos asztalos Székelykeresztúr, Sándor János kisbírtokos Zetelaka, Sándor Albert kisbírt. Farczád, Sándor Ferenc kisbírt. Homoródszentpál, Sándor József kisbírt. Zetelaka, Simó János kisbírt. Bogárfalva, Simó János kisb. Székelyudvarhely, Soó István Bethlenfalva, Sigmund Sándor kisbírt. Magyarhermány, Szabó András tanár Székelyudvarhely, Szabó Ferenc kisbírtokos Dálya, Szabó István bírtokos Székelyudvarhely, Szabó János kisbírtokos Zetelaka Szakács Gyula szijgyártó Székelyudvarhely, Szász Béla ig. tanító Székelykeresztúr, Szébeni Antal timár Székelyudvarhely, Szöllösi Sámuel bérlő Székelyudvarhely, Dr. Szolga Ferenc tanár Székelykeresztúr Tamás Albert tanár Székelyudvarhely, Török Elek kisbírt. Csekefalva Török Ignác magánzó Zetelaka, Vajda Lajos fakereskedő Székelyudvarhely, Dr. Viola Sándor

ügyvéd Székelykeresztúr, Zakariás Antal kordoványos Székelyudvarhely, Zsigmond Sándor szatócs Alsófalva, Balázs Ignác mészáros Székelyudvarhely, ifj. Balázs István kisbírtokos Bethlenfalva, Bartók István lakatos Székelyudvarhely, Benkő József eszmadia Székelyudvarhely, Berze Albert kisbírtokos Szentkirály, Betegh Pál nyomdász Székelyudvarhely, Biró Sámuel kisbírtokos Felsőldogasszonyfalva, Daróczi Miklós timár, Dávid Gergely Kovács, Fernengel Gyula kereskedő, Flórián Kristóf kereskedő, Jakabos Miklós szabó, Jánosi Gyula ügyvéd, Kassay Gyula timár, Kálnoki I. mészáros, Konecz Á. gyógyszer. Sz. udvarhely, Köteles István kisbírtokos, Lengyel Samu gyógyszerész Kadicsfalva, Mészáros Lajos borbély, Müller Károly vendéglős, Nagy Miklós, Nagy S. Ferenc korcsmáros, Pap Z. József vendéglős, Papp Mózes tanár Székelyudvarhely, Pataktalvi Mózes kisbírtokos Székelykeresztúr, Persián János kereskedő, Reiner János mészáros, Rudolf József kárpitós, Sándor Imre timár, Székelyudvarhely, Sebestyén János kisbírtokos Zetelaka, Sterba Ödön kereskedő, Dr. Solymosy Lajos reáliskolai igazgató, Szabó Gyula könyvkötő, Szentannai Sámuel tanár Székelyudvarhely, Szorger Ferenc óras Székelykeresztúr, Tóth Károly kisbírtokos Bikafalva, Ujváry Mihály kep. igazgató Székelykeresztúr, Virág József kereskedő, Vladár Ferenc építész, Zárug Antal kereskedő Székelyudvarhely.

Nyílt-tér*

Tájékoztatásul.

Az Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. és annak igazgatósága rövid idő óta céltevélyül szolgál a leggyűlölködőbb és bosszúvágyó támadásoknak, melyek mindannyian hazugságoktól, ferdítésekkel és torzításokkal csak úgy hemzsegnek.

Méltóságon alulinak tartjuk, hogy ezen támadásokra reagáljunk. Csak annyi szolgáljon tagjaink tájékoztatásul, hogy az **Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. kebelében semmi olyan nem történt, ami nyugtalanságra okot szolgálhatna** és hogy ezen üzelmek tisztán egy rendezett hajszára vezetendők vissza.

Üzletmenetünk zavartalan folyásáról különben is látjuk, hogy érdekelt tagjaink, valamint általában a nagyközönség ily ninösihetetlen támadásokról a helyes ítéletet magának megalkotni tudja. A sajtóper, az egyedüli védelmi eszközt, mely ily esetekben rendelkezésre áll, miadezen támadások ellen már is folyamatba tettük.

Budapest, 1904. nov. 30.

Leánykiházasítási Egylet igazgatósága.

A Sarg-féle Glycerin szappan
szilárd és folyékony
Szappan
a bőrt fehérré
és gyöngéddé teszi.
Mindenütt kapható.

Sarg-féle Glycerin szappan

egy felnőtteknél, mint gyermekeknél leggyöngébb korban a legkitünőbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schauta, Frühwald, Breus Károly és Gusztáv, Schandlbauer stb. által a legjobb eredménnyel használják.

Igen alkalmas utazásoknál.

Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

Sarg-féle Kalodont
Bizonyítvány kelt Bécsben,
1887. júl. 3-án.

nékülözhetetlen

fogtisztító-szer.

Elsőrangú higiénikusok elismerik, hogy egészségünk fenntartásánál nem nélkülözhető a fogak és szájüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hátrithatók el ez által Ennél legsikeresebbnek bizonyult a „KALODONT”, mely az antiszeptikus hatást a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitünően egyesti.

4285-1904. ki. szám.

Pályázati hivatás.

Az ujon alakított Homoródszentpáli körbábai állásra, mely körhöz Homoródszentpál, Homoródszentpéter és Recsenyéd községek tartoznak, pályázatot nyitok és felhívom azon okleveles szülésznőket, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat hozzám folyó évi december hó 15-ig adják be.

A körbába javadalma 80 korona rendes évi fizetés és minden egyes szülésnél 2 korona működési díj.

Szegényektől díjakat nem szedhet.

Homoródklánd, 1904. nov. hó 9.

Szabady Tivadar,
főszolgabíró.

42-90 4. ki. szám.

Pályázati hivatás.

Az ujon alakított Homoródvárosfalvi körbábai állásra, mely körhöz H. városfalva és H. jánosfalva községek tartoznak, pályázatot nyitok és felhívom azon okleveles szülésznőket, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat hozzám folyó évi december 15-ig adják be.

A körbába javadalma: 50 korona évi fizetés és minden egyes szülésnél 2 korona működési díj. Szegényektől díjakat nem vehet.

Homoródklánd, 1904. nov. 9.

Szabady, főszolgabíró.

Kitünő 5-6 fokos uj és ó fehér borok 20-23 krajcárért kaphatók bármily mennyiségben **Dr Hegedűsnél Balavásáron**

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régjonak bizonyult háziszser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynél, csúznál és meghűléseknél** bedöröcsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter czéjgyégyzessel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapesten.**

Richter gyógyszertára az „Arany orozslánhoz”, Prágában, Elisabethstr. 5 neu. Mindennapi szekuldes.

Értesítés.

A n. é. közönség tudomására hozom, hogy **férfi- és női divatárú üzletemet** az uj helyiségekben már teljesen berendeztem.

Miután főtörekvésem a jövőben is legjutányosabb árak mellett az igen tisztelt vevőközönséget kiszolgáltalni, becses figyelmébe ajánlom az

ősz- és téli idényre

nagy választékban ujonnan beszerzett áruraktáromat, mely kiterjed úgy férfi- mint női ruhaszövetek, flanel és mosó velcek, jó meleg olesó ruhák, női- és kész fehérművek, kitünő minőségben; kész női blousok, férfi- és fiu készruhák és kalapokban dusan felszerelve.

Női- és férfi-szabó kellékek óriási választékban, honi vásznak, paplanok, szőnyegek, asztal- és ágygarnitúrák és nagy kendőkben, továbbá ezer, meg ezerféle szakmamba vágó cikkekben nagy választékom van, miáltal azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legmesszebb menő igényeket is kielégíthetem.

Kérem szükséglete esetén nagy- és dus raktárom szives áttekintésére, hogy egyszersmind előnyös és olesó áramról is meggyőződést szerezzvén, legelőnyösebben beszerezhesse a ruházati és divat cikkeket ez idényre is.

A n. é. közönség szives támogatását kérve, maradok szolgálatára kész tisztelettel

Szenkovits János utóda,

férfi-, női divat- és kézműáru üzlete
— Székelyudvarhelyt, fotér.

BOR Jó és olcsó asztali csemege és gyógyborok literenkint 28 krtól 1 frt 40 krig
Fernengel Gyula bor nagykereskedésében kaphatók. 5 literen felüli vételnél külön kedvezményes árak.

Legolcsóbb, legjobb divatlap
 a „Budapesti Bazár”, mely tősgyökeres magyar újságot a „SZEKELY-UDVARHELY” előfeltehetően különös kedvezmény gyanánt — negyedévre 1 K 50 fillér helyett 1 K 30 fillérért rendelhetik meg a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában. A „Budapesti Bazár” iránya mindenkor összpontosul e három szóban:
Izlés! — Takarékoság! — Munka!

Kereskedők, iparosok, akik közönségüknek saját cégükkel előjegyzési naptárt óhajtanak adni új-évi ajándéknak, — saját érdekükben cselekszenek, ha Betegh Pál könyvnyomdájához fordulnak, ahol darabonként (már 25 db vételnél) cégnyomásukkal 50 fillérért igen finom kiállítású előjegyzési naptárt kapnak.

Réz- és ruggyanta-bélyegzők egyese hivatalo

testületek számára, valamint „Gumosit” jelző készülékek üveg, porcellán, vas, bádög, kő, fa, vászon, zsák, vitorlavászon, juta, posztó és állatok jelzésére, égető vasak, érc értékiégyek ajtó-táblák; bronz ajtó

tábla vésett névvel, horganyból fekete alappal öntött természetes fényezett betűkkel, ajtó- és kulcsszámok, monogramok pecsétnyomónak és ruhajelzéshez, valamint himnuszhoz, „Diadal” legolcsóbb és legjobb ruggyanta kézi-nyomda kaphatók és megrendelhetők **Betegh Pál** könyv-, papír-, író- és rajzszekereskedésében **Székelyudvarhelyt,** (Kossuth-utca)

Gyümölcsfák, diszfák, bogyfák, akácok stb. — fák beszerzésére a legjobb és leggazdagabb választéku beszerzési forrás a **Fischer és társai** 30 holdas faiskolája **Nagyenyeden.** Árjegyzékek magyar, német és oláh nyelven ingyen küldetnek szét.
A legjobb ültetési időszak az ősz.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni.

Székely borkereskedés részvénytársaság
 Székelykeresztúron.
 Jutányos árban tiszta, finom, józamatu borokat árusít. A közönség saját érdekét szolgálja és egy közszükséget szolgáló székely intézményt fennállásában támogat ha innen szerzi be borszükségletét.

Asztali bor	1904. Hlként	40 K,
Asztali „	1904.	48 „
Asztali „	1903.	48 „
Finom asztali bor	1895.	52 „
Pecsenye	1892.	56 „
Schiller (piros)	1896.	62 „
Rozsamáli	1896.	64 „
Rizling I.	1890.	90 „
Rizling II.	1890.	72 „
Leányka	1890.	1.20 „

50 liter vételnél már fentti ár érvényes. Kevésbé magasabb árért palackozott borok is kaphatók. **Az igazgatóság.**

Gyarmathy István épület és butor asztalos
 Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 40. sz. alatt elvállal és pontosan teljesít minden e szakba tartozó munkákat. — Karácsoni, új-évi és más alkalmakra készít csinos **ajándék- és emléktárgyakat** a legújabb rajzok és minták szerint, jótállás mellett. — Jelszava: **szolid munka, jutányos ár és pontosság!**

Cimbalom iskola
 öntanulásra.
 Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanító nélkül cimbalmozni a **Kovács-féle legújabb cimbalomiskolájából**. Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajz, 50 legújabb magyar nótával. Az iskola ára 10 korona. Kapható: **Kovács János** okl. cimbalomtanárnál Budapest, VII. Erzsébet-körút 5. sz.

Fűszer-, porcellán- és üvegereskedés!
Csodálatos olcsó a Borhegyi borviz!
 — Üvegenként csak 6 fillér. —
 Ezen természetes ásványvizet kintinó eredménnyel használják: hurutos bántalmakban, idült hörghurutban, a gümőkór lerakódásának első stádiumában, a gyomor rendellenes működésében, a májműködés és epékészítés rendeltenségeiben, az epékövek eltakarítását szembe-tűnően könnyíti, a bélhurut minden ne-mében, a nyálkás aranyrban, hasszervi dugulásokban, huykő képződéseiben, mézes huygárban, görvél- és mirigyda-gokban, angolkóros esontlágulás- és sorvadásokban. — A legkínzóbb üdőt ital, borral vegyítve páratlan! — Heten-kint háromszor friss töltés! — Raktári **SZENTPÉTERY GERGELYNÉL**, Székelyudvarhelyt.

Készlet Fokut vize 12 fillér!
 Baross-forrás borvize 8 fillér!

Kérem a cégre ügyelni!

Benedek, Nagy és Konrád
 első székely cipőraktára Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca.
 Dus választék csinos és tartós **cipőkben!**
 Mérték utáni megrendelésnek pontos kivitele. o „Fredin” cipőkenőcs kapható. Egy doboz 60 fillér.

Marbahu a legjobb és friss minőségben kilója I. o. 36 kr, II. o. leves-hus 32 kr **Balassy Ignác** mészáros és hentesnél Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 14., ahol naponta friss virsli, kolbász, parizer, kassai és szebeni felvágottak, lengyel kolbász, szafaládé, sonka és füstölt-hus szintén mérsékelt árban kapható. Borju- és sertés-hus ugyanott.

Baróthi mőmalom
 lisztőrlemerenyit a helybeli piacon üzletembe bevezettem. Miért is ajánlom a nagyérdemű közönség figyelmébe és próbamegrendelésével meggyőződést szerezni ezen lisztek jóságáról és versenyképességéről.
 Árak: Kalácsliszt 0-as 1 kgr. 16 kr. I. rendű szép kenyérliszt 1 kgr. 14 kr. II. rendű szép kenyérliszt 1 kgr. 12 kr. — Szitált rozsliszt 1 kgr. 11 kr.
 Kiváló tisztelettel:
STERBA ÖDÖN.

John-féle Kémény-Toldó
 minden kéményt megjavít
 alkalmaztatik minden fajta rosszul szelelő kémények huzatának, máskülönbén konyhák, mőhelyek, mosókonyhák, árnyékszékek, istállók stb. szelelésének növelésére.
 (Már 220.000-nél több adatott el)
 3 magyar és osztrák szabadalom.
 4 német szabadalom.

Tóth József
 kéményseprő-mester Székelyudvarhely.
A John-féle szab. füst- és szelelés szabályozó készülék (kéménytoldó)

Legolcsóbb árak, kiváló minőség!
Hol vásároljon a székely!
 Mindennemű bőr, talp, feltalp, felsőbőr, cipőfelsőrész és más e szakkörhöz tartozó szükségletét legolcsóbban szerezheti be **Székelyudvarhelyt,** a Papp Z. Endre vaskereskedése mellett levő **Gáspárné-féle bőrüzletben,** az ev. ref. egyház volt paplakása helyén, hol a mai igényeknek teljesen megfelelő dús raktár áll a n. é. vevőközönség rendelkezésére.
 Legnagyobb választék vasche, III. terzett börtalpakból egészben és darabokban. **Boeskor feltalpak, fejbőrök, fekete bőrök** a legjobb hazai készítésben, **felsőbőrök,** valamint **csizmadiák, czipészek, szücsök** és **szijgyártók** részére való kellékek, **cipőkenőcsök** mindenféle bőrökhöz legmérsékeltbb árakért kaphatók.
 Hazánk első bőrgyáraival lévén előnyös összeköttetésem, minden árut a legkiválóbb minőségben szolgáltatok. Tehát saját érdekemben cselekszik, aki bevásárlásait nálam eszközli.
 Tisztelettel:
Gáspár Ferencné.
 Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

ny.
 zentpáli körbá-
 dszentpál, Ho-
 zóságok tartoz-
 m azon okleve-
 elnyerni ohaj-
 lt folyamodvá-
 r hó 15-ig ad-
 rona rendes évi
 2 korona mü-
 edhet.
 hó 9.
 dy **Tivadár,**
 ősz olgabiró.
 y.
 sfalvi körbábai
 s H. jánosfalva
 ok és felhivom
 ezen állást el-
 n felszerelt fo
december 15-ig
 rona évi fizetés
 a működési dij.
 net.
 fősolgabiró.
 os új és
 krajcárért kap-
 ármily mennyi-
 ny.”
ei comp.,
Expeller
 zer, mely már
 dalomcsillapító
 l, csúznál és
 en használva
 hamisítványok
 gyünk és csak
 ly a „Horgony”
 yzéssel ellátott
 a üvegekben
 és úgyszólván
 ó. — Főraktár:
 Budapest.
 tára
 Prágában,
 i szekeüdes.

hozom, hogy
 az új helyisé-
 n is legjutá-
 ztelt vevőkö-
 yelmébe aján-
 ényre
 ett áruraktá-
 nt női ruha-
 meleg olcsó
 kitűnő minő-
 és fiu kész-
 éve.
 óriási vá-
 k, szőnyegek,
 ndőkben, to-
 a vágó cik-
 al azon kel-
 legmesszebb
 és dus rak-
 egyszerűsmin
 özödést sze-
 esse a ruhá-
 atását kérve,
 l
 os utóda,
 zmiáru üzlete
 ér.

Kiadó lakás. Petőfi-utca 27. szám alatt levő emeleti lakás kiadó.

Tessek elolvasni! Elolvasatlanul le nem tenni s tovább ajánlani!

Székelyudvarhelyt a Fő-piactéren kiadók az alábbiak:

Iroda, vagy raktárnak való szoba; pincék, gabona-elárusító hely hámbárokkal; nyílt bazárnak átalakítható hely; fényképésznek, terve szerint átalakítandó helyiségek!

1. **Két udvari lakás**, — kívánság szerint újból átalakítandó — mely áll 2—2 szoba, konyha, kamara, pince és egyéb hozzátartozandókkal — a földszinten.

2. **Egy szép nagy világos szoba** konyhával — földszint az udvaron.

3. **Egy udvari szoba** magános lakónak, iroda helyiségnek, raktárnak, vagy szabónak műhelyül **azonnal kiadók**. — A 2. és 3. pont alattiak azonnal el is foglalhatóak, míg a többiek — megfelelő átalakítás után — Szent-Mihály napkor: **szept. 29-én**. A ház a város legforgalmasabb helyén van azért a lakások különösen alkalmasok azoknak, kiknek érdekük, hogy a főpiacon egyenek s a kapu elé kirakatokat tehesselek. Ezen helyiségek csakis csendes foglalkozásu, gyermektelen családoknak, vagy magánosoknak adatnak ki!

4. **Raktárnak** — gabonának vagy bárminek — 3 nagy száraz, szellős pince-helyiség azonnal kiadó és átadható!

5. **Gabona kimérő** és elárusító hely (kimérő hámbárokkal), kicsinyben való elárusításhoz kiválóan alkalmas és nagyforgalmu hely.

6. **Nyílt bazárnak** — megegyezés szerint átalakítható — kapualj!

7. **Önálló lakás** külön udvarral és kerttel, konyha kerítészetnek különösen alkalmas, kintő és bővízü kúttal. Vidékről beköltözni akaró gazdálkodónak nagy udvarral. Fakereskedőnek, aki a hetipiacon vásárol be deszkát, fát és a helybeli iparosok stb.-inek elárusítja, kiválóan alkalmas, mert szemben van a fapiacca, a jó karba helyezett Gábor-utcában. Egy nagy és két kisebb szoba, kamara, egy igen nagy, valamelyes műhelynek alkalmas nagy világos, szellős pincelakással; egy kisebb pince és egy földi pincével, istálló, szekérszín, nyitott és zárt sütő, sertés és csukol stb.-ivel felszerelve **azonnal vagy Szent-mihály naptól 3, vagy 6 évre kiadók** s azonnal elfoglalhatók.

Értekezhetni írásban vagy szóval a tulajdonosnál:
nagysolymosi

Koncz Ármin gyógyszerészszel.
az irodájában Székelyudvarhelyt.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RETHY-féle pemetefü cukorkánál!**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Egydoboz hatvan fillér.
Csak Réthy-féletogadjunk el!

Aki gyorsan és előnyösen házat, birtokot, üzletet, árut venni vagy eladni akar,

Aki bármiféle állást vagy foglalkozást keres, o o o

Aki lakást, üzletet, birtokot stb. bérbbe venni vagy adni kíván, o o o o o o o

Aki társat, pénz kölcsönt stb keres, o o o o o o o

Aki szakácsnőt, o szobalányt, mindenest, gyermekleányt keres, o o o o

Aki férjhez menni, nőszülni, vagy más ismeretséget, vagy levelezni akar, o o o

biztosan és leggyorsabban eléri célját, ha igénybe veszi

„SZÉKELY-UDVARHELY”
apró hirdetés rovatát.

GÖZCSÉPLŐ KÉSZLETEK
KEDVEZŐ FELTÉTELEK MELLETT
ÉS A FÉNY-ÉRTÉKELÉSEK IS KÖTTETVEK

AGRARIA

A SZAB. OSZTR. MAGYAR ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG RESICZAI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

NICHOLSON GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLYÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

AZ **„AGRARIA”** HAZÁNKBAN AZ EGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VÁLLALAT, MELY KIZÁRÓLAG MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ FORGALOMBA.

„FONTOS!”

ÁLTALÁNOSAN ELISMERVE!

A VESZPRÉM VÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET KIÁLLÍTÁSÁN BEMUTATOTT NYILVÁNOS SZÁNTÁSÉRT NAGY ARANY ÉREMMELEL ÉS DISZOKLEVÉLLEL KITÜNTETVE.

PÁROS SORU VETŐGÉPEINK TULSZÁRNYALTÁK AZ IDEGEN GYÁRTMÁNYOKAT ARANY ÉREMMELEL KITÜNTETVE MINDEN TALAJHOZ MEGFELELŐ VETÉSI UTASÍTÁS = JUTÁNYOS ÁRAK =

SÜRGÖNY VAGY LEVÉLCZIM: **„AGRARIA”** BUDAPEST.

ÁRJEGYZÉKÜNK MINDEN GAZDÁNAK FONTOS TANÁCSADÓ ÉS KIVÁNTATRA DUMENTESEN KÜLDETIK!

Szőlőoltványok

amerikai alanyon készült legkiválóbb csemege- és borfajokból, teljesen fajtiszán, tökéletesen forrott, dus gyökérzetű példányok, szokványminőségben, mérsékelt áron, őszi vagy tavaszi szállításra megrendelhetők a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél

Medgyesen (N.-Küküllöm.) Tulajdonos: **CASPARI FRIGYES.**

okleveles szőlész, az erdélyrészi sz. gazd. egy. szőlészeti és borászati szakelőadója, Barbu A. Stürbey herceg romániai szőlőtelepének igazgatója, N.-küküllöm. volt szőlészeti biztosa stb.

Lugasszőlő-oltványok szintén mérsékelt áron!

Készlet 3 millió. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Oltványaim az idén szebben fejlődtek mint valaha, mert a száraz időszak alatt 4 vizmű által naponta 2 millió liternél nagyobb vízmennyiséggel lettek öntözve.

Brázay-féle sósorszesz

Ha naponta BRÁZAY-féle sósorszeszszel öblögetjük a torkunkat, elejét vesszük a meghűléstől eredő torokbajnak.